Takshashila Project

॥सामविधानपोथीपत्र१७ [redacted] स्वर [redacted] नीसे॥

॥सामविधानपोथीपत्र१७ [redacted] स्वर [redacted] वानसे

श्रीगणेशायनमः

उपापोथि त्र० ३ पशीलरामनिसे

श्रीगणेशायनमः

श्रीगणेशायनमः

[redacted]

ॐ श्रीगं म ·

म ॥ म

[illegible] [redacted] स्वर [illegible] सर

नीसे [illegible] सामविधाननी [illegible]

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

॥श्रीसामवेदाय॥ ॐ ब्रह्म ह वा इदमग्र आसीत्तस्य तेजोरसोत्यरिच्यत स ब्रह्मा सम
भवत्स तूष्णीं मनसाध्यायत्तस्य यन्मन आसीत्स प्रजापतिरभवत्तस्मात्प्राजा
पत्यां मनसानुष्टुवंति मनसा हि प्रजापतिस्तस्य द्यौः शिर आसीदुरोंतरिक्षं मध्यं स
मुद्रः पृथिवी पादौ स वा इदं विश्वं भूतमसृजत तस्य सामोपजीवनं प्रायच्छदुप
जीवनीयो भवति य एवं वेद तस्य योसौ कृष्णतम इव साम्नः स्वरस्तं देवा उपजीवं
ति यावरेषां प्रथमस्तं मनुष्या यो द्वितीयस्तं गंधर्वाप्सरसो यस्तृतीयस्तं पशवो
यश्चतुर्थस्तं पितरो ये चांडेषु शेरते यः पंचमस्तमसुररक्षांसि योंत्यस्तमोषधयो
ग द वनस्पतयो यच्चान्यज्जगत्तस्मादाहुः सामैवान्नमिति साम ह्येषामुपजीवनं प्रायच्छदु
पजीवनीयो भवति य एवं वेद तस्य ह वा एतस्य साम्नो यो गवां स्वं निःस्वरो भवति सान्
स्तो मास्तोमानि यो ह वै साम्नः स्वं यः सुवर्णं वेद स्वं च ह वै साम्नः सुवर्णं च भवति स्व ॥१॥
रो वाव साम्नः स्वं तदेव सुवर्णं यो ह वै साम्नः प्रतिष्ठां वेद प्रति ह तिष्ठत्यस्मिंश्च
लोकेमुष्मिंश्च वाग्वाव साम्नः प्रतिष्ठा यद्वै तद्वाजित्यृज एव सार्चि षाम प्रतिष्ठितं

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

सयद्गायत्रं बृहत्यां गायति बार्हतं जगत्यां जागतं त्रिष्टुभि साम तां चापद्यते तस्मादन्वमा
वास्या ह सामा रूँ हवा अग्निः स्तोत्रं दाः स्तिमाम्यादि ति तस्मान्तः साम त्वं कु ष्ठ प्राजापत्यो ब्रा लो
३ का विश्वादेवा वादित्यानां प्रथमः साध्यानां द्वितीयो [illegible] स्तृतीयो वा मोस्य चतुर्थः सोमा मं
ह्रो मित्रावरुणयोरति स्वायस्ते देवाः प्रजापतिमुपाधावंस्ते ब्रुवन्कथं नु वयं स्वर्गं लो
कमियामेति तेभ्य एतान्यङ्गकल्प्तान्याज्यछादते स्वर्गं लोकमभ्यपद्येति तैः स्वर्गं लोकमायं
स्वर्गं लोकमेति य एवं वेद तेषां महीयंता जांपृश्न्यो विवस्वान सौ वसु रात्रि बोधेवा
पूता येन कामप्सु वस्ते ब्रुवन्कथं नु वयं स्वर्गं लोकमियामेति तेभ्य एतत्साध्यं याध्य
यनं प्रायच्छत्ताप स्थैतान्याः स्वर्गं लोकमेष्यायेति तान्याः स्वर्गं लोकमायं स्वर्गं लोकमे
ति य एवं वेद य एवं वेद ॥१॥ अथातस्त्रीन्कृच्छ्रान्व्याख्यास्यामो हविष्यान्प्रातराशान्भुक्त्वा
तिस्रो रात्रीर्नाश्नीयादथापरं त्र्यहं नक्तं भुञ्जीताथापरं त्र्यहं न कंचन याचेदथापरं त्र्यह
मुपवसेत्तिष्ठेदहनि रात्रावासीत क्षिप्रकामः सत्यं वदेदनार्यैर्न संभाषेत रौरवयौधाज
ये नित्यं प्रयुञ्जीतानुसवनमुदकोपस्पर्शनमापो हि ष्ठीयाभिरपोदकतर्पणं न मोहमा

Takshashila Project

यमोहमायमंहमायधून्वतेतापसायपुनर्वसवेनमोनमोमौंज्यायोर्म्यायवसोव्या
यशंम्यायशिवायनमोनमःपारायसुपारायमहापारायपारदायपारविंदायनमोन
मःपुरुषायसत्पुरुषायमहापुरुषायमध्यमपुरुषायोत्तमपुरुषायब्रह्मचारिणेन
मोनमइत्येतद्देवादित्योपस्थानमेताएवाज्याहुतयोद्वादशरात्रस्यांतेस्थालीपाकं
श्रपइत्वैताभ्योदेवताभ्योजुहुयादग्नयेस्वाहासोमायस्वाहाग्नीषोमाभ्यामिंद्रा
ग्निभ्यामिंद्रायविश्वेभ्योदेवेभ्योब्रह्मणेप्रजापतयेग्नयेस्विष्टकृतइत्यथोब्राह्मण
तर्पणमेतेनैवातिकृच्छ्रोव्याख्यातोयावत्सकृदाददीततावदश्नीयादब्भक्षस्तृतीयः
सकृच्छ्रातिकृच्छ्रःप्रथमंचरित्वाशुचिःपूतःकर्मण्योभवतिद्वितीयंचरित्वायत्किंचि
दन्यन्महापातकेभ्यःपापंकुरुतेतस्मात्प्रमुच्यतेतृतीयंचरित्वासर्वस्मादेनसोमुच्यते
थैतांस्त्रीन्कृच्छ्रांश्चरित्वासर्वेषुदेवेषुस्नातोभवतिसर्वेषुदेवेषुज्ञातोभवतियश्चै ॥२१॥
वंवेदयश्चैवंवेद॥२॥अथातःस्वाध्यायाध्ययनस्यकाममुत्सर्गोपक्रमेदंतेवात्रीन्कृच्छ्रांश्च
रित्वापूतोभवत्यग्निंप्रतिष्ठाप्याग्न्याधानावेदेकमादित्यंवोपसमाधायदर्भान्निप

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

स्तीर्य दर्भेष्वासीनः प्राक्कूलेषूदक्कूलेषु वा दक्षिणेन पाणिना दर्भमुष्टिं गृहीत्वा प्रथमं
त्रिवर्जं नवकृत्वो नवकृत्वो गायेदेवत्सं त्वा प्रयुंजानो ग्नाध्येयमवाङ्गो तीं द्रायपु
वातमदइति पवमानहवीःष्वेतेन कल्पेन सुवर्महाः सुवर्मयाइत्येताभ्यां दर्शपू
र्णमासावतनैव कल्पेन न त्वात्विति विशेषभोजीकाले तरानुपेयाद्यथाशक्ति वा ति
थि न्योदयाद पुटुक मंन ते एवं यदिंद्राहं यथा त्वमित्येते सदा प्रयुंजीत सुवर्महाः सु
व्रतो ५ वर्मयाइत्येते वपवर्णीतथा हास्याग्निहोत्रमविलुप्तंः सदा कृतः स दर्शपूर्णमासं न
वतिकर्मातान्नं प्रतिष्ठाप्य व्रीहिमयाः तण्डुलाः स्त्रिः प्रक्षाल्य जुहुयाद् अग्नये स्वा
हा सोमाय पवित्रवते वरुणाय धन्वंतरये मनसा प्राजापत्यां ब्रह्मणे अग्नये स्विष्टकृ
त इति पश्चाद्यथापः पांवरा त्रिकालां व्रीहियवौ भोजनमसौ हित्यमं ते तस्याः कृताः कल्पाः दि
काम्यानां वा विप्रतिषेधस्त्वामिंद्रं वाजयामसीति चतुर्वर्जेण वा तन्मोस्याम्यवाप्नोत्यस्य
प्रेषेति पासु कानिन्द्रा तार मिंद्रं यजामह इत्येताभ्यां पशुबंधं पयोव्रत एतेन कल्पे
न बृहदिंद्राय गायतेति चतुर्वर्जेण सो ग्राम एयो सो ग्राम त्वौ ॥ ३ ॥ अथातः साम्न

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

रात्रिकाणां मेकं पयोव्रतमेके भैक्षाण्यपि च ग्रामं प्रविशेन्नान्यत्रस्वाध्यायाद्वाचमु
त्सृजेदधःशयीत नाप्योऽभ्यवेयादंते त्वग्न्याहितकोः कल्पः काम्यानांचावि प्रतिषेधा
स्त्वयंतीरिति दशतः रथंतरं च वामदेव्यं चैतान्यनुसवनं प्रयुंजानोऽग्निष्टोम
५४ मवाप्नोति यज्ञायज्ञा वो अग्नय इति चतुर्वर्गेणात्यग्निष्टोमं नमस्ते अग्न ओजस इ
ति दशतो छंदःपुनानः सोमधारयेति वर्गेण षोडशिनं परीतो षिंचता सुतमि
ति वर्गेणातिरात्रं पयोव्रत एतेन कल्पेन तिस्रो वाच उदीरतेति वर्गेण वाज
पेयं मासमेतेन कल्पेनाव इंडुः किं विंयप्यति दशताप्तोर्यामाणं मासं चतुर्थे
काले भुंजानः आजुहोता हविषामर्जयध्वमिति दशता वा दशाहः संवत्सर
मेतेन कल्पेनाबोध्यग्निरिति दशतः रथंतरं च वामदेव्यं च बृहच्च वैरूप
वैराजं च महानाम्न्यश्चैवत्यश्चैतान्यनुसवनं प्रयुंजानो गवामयनमा ॥३॥
वाप्नोति राजनरौहिणान्यां तापश्चितपयोव्रत एतेन कल्पेन सोमः पव
ते जनिता मतीनामिति चतुर्वर्गेणा वा तुर्मास्यानि सौम्मिकान्यवाप्नोति से

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

वत्सरेमष्टमेकास्तेभुंजानोग्राम्यमन्नंप्रतुद्वेतिदशतमावर्तयन्नेनमिषीयंवाद
शस्संवत्सरमवाप्नोत्यास्नेयमैंद्रंपावमानमित्येतेनकल्पेनचत्वारिवर्षाणिप्र
युंजानःशतसंवत्सरमवाप्नोतिसर्वंप्रयुंजानःसहस्रसंवत्सरमवाप्नोत्यनस्म
संहितासहस्रेणवापृष्ठापतापशतसहस्रेणवाप्रथमत्रिवर्गःमावित्र्यांगा
यत्रंमतानाम्न्यस्यैषामृतानामसंहितैतयाविदेवाअमृतत्वमायन्नमृतत्व
मेतियएवंवेद॥ह्यन्वोजसेतिप्रथमोत्तमेत्वामिदाह्योनरःसपूर्व्योमहोनी
पुरोमिंदुर्युवाकविंरूपप्रहोमधुमतिहियंतःपवस्वसोममधुमात्सतावासु
रूपकेरंगाहसंमाधुछंदसमेषामाधुछंदसीनामसंहितैतयाविदेवाःस्वर्गलो
कमायंस्वर्गलोकमेतियएवंवेदावोराजातद्वोवर्गआज्यदोहानिदेवव्रतानि
चिषारौद्रीनामसंहितैतत्प्रयुंजन्रुद्रंप्रीणातीदंविष्णुःप्रहस्यवस्मःप्रका
व्यमुशनेवब्रुवाणइतिवाराहमंत्रंपुरुषव्रतेचैषावैष्णवीनामसंहितैतांप्र
युंजन्विष्णुंप्रीणात्यदर्दःसुष्ठाणामआतूनइ।तिवर्गमिज्यमानःसुहस्त्येति

Takshashila Project

प्रथमषष्ठे वैषा वैनायकी नाम संहितैतां प्रयुंजन्विनायकं प्रीणात्यामंद्रैरिंद्र हरिभि
रान्नो विश्वासुहव्यं प्रसेनानीरिति वर्गाः पवित्रंतइति द्वे एषा स्कंदस्य संहितैतां
प्रयुंजन्स्कंदं प्रीणाति यद्वाउ विश्पतिः सनादग्ने स्नं नमीमदंत स्यमिति त्रिपृष्ठम
कांसमुद्रः कनिक्रंतीति द्वे एषा पित्र्या नाम संहितैतां प्रयुंजन्पितॄन्प्रीणात्या
स्यदघ्न उदके तिष्ठन्कयेनाक्रीडत्येतत्रिः सप्तकृत्वो गायेदेतच्चार्वकाचोगतसंमित
मेति न सर्वान्कामानवाप्नोति य एवं वेद यश्चैवं वेद ॥ ४ ॥ अथातः प्रायश्चित्ता
नाम मनादेशे मेर्जबलवंतस्तपोन्विताः पावनामवंत्यापन्नः प्रायश्चित्तैवरेदभ्या
सः साम्नां शतं दशावरं काहलमुक्कोऽधिकाह्नोऽपकारिवमित्येतद्गायेत्सकृष
मुत्कैर्द्विविश्नुर्विचक्रमइति ब्राह्मणमुत्कोद्विर्भूतरं मातुलं पितृव्यमिति गुरुजा
तीयान्नसायपाहिणीरः शाजिमुपोष्य तवाहरः सोमसाररलोति प्रथममेकं विरःश ॥ ४ ॥
तिकृत्वउपाध्यायं मातरं पितरमिति त्वेतेषु त्रिरात्रमुपवसंनेतस्यैवांत्वम
नध्यप प्पमध्यप प्पम प्तरात्रमुपवसंस्तगावः मुचपो विष्वध्यायमइत्येत

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi..

Takshashila Project

इयाज्ययाज्ञेनेदसिमान्यत्कामामं चतुर्थे कासेनुजातः कालीइत्येत द्वाये

ज्ञायेदमेध्यदर्शनेयते पंथा अथमेदिवइतितयामेध्यप्राणे भोज्यं भोजनेमेध्य प्राश

नेवानिष्पुरीषीभाव त्रिरात्रावरं तत्प्रवसेनेतोन्विंद्रः स्तवामस्तुक्रमितिपूर्वैः सप

सहस्तेकृत्वेऽप्यावर्तयन्वदेन्मध्येपतनीयानिवृत्त्वा त्रिभिरनस्मारायणैः पूतोभ

वतिसुरांपीत्वासंवत्सरं मधुमेकालेन्नं जानोयत्सात्योः सीमवेदवाङ्मास्संजानुपरि

तस्त्रिरात्रमुपस्पृशतः स्तथाराज्ञौ स्थानासनाभ्यां पवित्रीतइत्युत्तरेण होराज्ञाणिजपन्त्रा

म मौद्वारे स्थानासन भोजनानियतः स्नेतत्रवसेन्नप्रवसेत् कर्मणामित्राबेतं चतुर्स

ब्राह्मणेनामयतः प्राश्नीयाद्ब्रह्मचारस्यैवागत भाव श्यकायाभिकामेदतोन्यथाशक्यं प

सं संवत्सरे तैलं लवणं दधुरमश्निं गां वीजानीत्यास ब्राह्मणं तं ब्राह्मणं ब्रूयु स्वरितं तवेत्यों

भोइतिब्रूयात् सप्तावरीं सप्तपरान्नत्यन्त्रेत् तंचरितं तव सुचरितं तवेत्यों भोइतिब्रूयाद्दत्त

ऊर्ध्वं केशश्मश्रुरोमनखानि वापयित्वा हतवसनं परिधाय ब्राह्मणीं स्वस्तिवाचयित्वा पूतो

श्र नवत्येतेन कल्पेन ब्राह्मणाः पूर्वमेतेन ब्रह्मणा हास्तुत्रास्तु द्वीयमुत्तरमेतेन स्तुवसन्ते

नोभिसिद्धि पृष्ठमित्यभिजितिपृष्ठमिति ॥५॥ ब्राह्मणस्य चः कृत्वा मासमुदके वासश्चतुर्थे

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

कालेभोजनं दिवा वहिरास्याद्वृतीते शृङ्गे ते अन्यद्यजतीते अन्यदित्येतज्जायेदन्यस्य हु
त्वा कृच्छ्रं चरन्नयदः सह स्नामानवइति द्वितीयं गुरुदारान्गत्वा सुरापकल्पेनाकामितो
तज्जायेब्राह्मणदारान्गत्वाजीन्कोष्ठाः स्वरन्ब्राह्मणजज्ञानमितिपूर्वमन्यस्यगत्वाकृ
च्छ्रंचरन्नरत्योरित्येतच्छूद्रींगत्वात्रिरात्रमुपवसन्निडामग्नइत्येतदकालेदारानुपे
त्यजीन्प्राणायामानायम्यकयानायाद्वितीयमावर्तयेद्ब्राह्मणदारान्दुषीः हुत्वाजीन्कोष्ठाः
स्वरन्ब्राह्मणजज्ञानमित्येतच्चरन्मन्यस्य हुत्वा कृच्छ्रं चरन्ननुहित्वासुतः सोमेत्यनुहित्वासुतः
सोमेति ॥ ५ ॥ राज्ञः प्रतिग्रहमासमुदकेवसन्दिवाजं जानोमह तेस्मो मोमहि पञ्चकारे त्ये
तज्जायेदन्यस्याप्रतिग्राह्यस्य कृच्छ्रं चरः स्त्रिकदुकेषिंत्येतद्दत्ता दान एकरात्रमुपवसी
नामिस्तिग्मेनेति द्वितीयं ब्राह्मणयावज्जयम्प्राणानायेन्निहत्यापानः शोणितेसरतिप्र
सोमदद्ववीतयइति द्वितीयं स्वराजन्यवैश्यो सवनगतौ हत्वा ब्राह्मणः स्वकल्पेनस्रुक्सुचीय ॥५॥
पुतरः श्रद्दः हत्वा दशरात्रमुपवासउदकेचवासो यं तइंद्रसोम इति द्वितीयं गाः हत्वा द्वाद
रात्रमुपवासउदकेचवासोवयं घत्वा सुतावंतइति द्वितीयमन्यत्प्राणिहत्वैकरात्रमुपव

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

Takshashila Project

सन्नग्निस्तिग्मेनेति द्वितीयमवकीर्णीजीर्न्कृष्णाःस्वरन्यारीतोषिंचतास्तुतमितिचतुर्थी
मावर्तयेद्देतेनकल्पेनपरिवेत्तापरिविंदस्वसोमःराजानंवरुणमित्येतदयोनौरेतः
सि क्लोग्निमूर्द्ध्निहितवती द्वितीयं यदितस्त्वन्चोममेतिचस्त्रद्धजीविकाः सेविवोपरम्य
जीर्न्कृष्णाः स्वरः स्वक्रमित्येतज्जपेद्दैन्यजीविकायांवयःसुपर्णाइत्येतद्राजन्यजी
विकायांपवस्वसोममधुमां सताबेत्येतद् इमित्यमेषमितिवासदाप्रयोगोब्राह्मणमन्त्र
तमग्निषस्यतत्वापंप्रतिपद्यते ह्वीप्रकाशयन्त्रुक्माग्नवत्यग्निस्तिग्मेनेतिवर्गंप्र
युंजानस्तेनततरतितेनततरति॥७॥रसान्विक्रीयक्तेष्वंचरन्नहूतवतीद्वितीयमुन
यतोद्दंतान्विक्रीयरुघ्नंचरन्को अघयुंक्तइत्येतत्तान्प्रतिगृह्यैतेनैवकल्पेनशीपदमि
त्येतद्दत्तोकन्याप्रकृत्यरुघ्नंचरन्नन्नाद्यो अनात्वमित्येतज्जपेत्तौप्रतिगृह्यैते
नैवकल्पेनशीपदमित्येतदन्युद्दितोजडोनोअग्निराकुतइत्येतज्जपेदन्यस्त्वामि
तौनतस्यमाययाचनेतिदुःष्वप्ने घनोदेवसवितरितिद्वितीयमन्यस्मिं
न्नाज्ञातेकृयानाद्याद्द्वितीयमावर्तयेदग्निदग्ध्यहतान्यान्त्वाकृयाज्जातःपरेण

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

धृताक्तानां॥ उत्तर२ तां

तिर मृत्तिक जगंध तिलां जुहुयान्ना द्वि देवा इनीमसी तोद्राय स्वाहेति वर्जे

धर्मेहोत्वेतेनाग्नयेस्वाहेतिचकुर्यनाशएकरात्रमुपवसन्नग्निस्तिग्मेनेतिद्वितीयमन्त्या
स्मिंश्चत्वेनाज्ञातेयंदजे षिद्वितीयं मन्त्रं ष्ठेष्टमिवातेषुस्वाहाकारेरग्नयेस्वाहावायवे
स्वाहासूर्यायस्वाहाचंद्रायस्वाहेतिचस्नेहवदमाःस मन्त्रे ब्राह्मणान्भोजयित्वास्व
स्तिवाचयित्वास्वस्तिहेषांभवतिगोधमिवातास्पृष्टताक्तानीयवानामाढकंजुहुया
द्ध्वोराजानमित्येतेनरुद्रायस्वाहेतिचयावतीर्दू मः स्पृशातिस्वस्तिहासांभवत्यस्थ
ष्वेमिवातेषुष्टताक्तानांयवानामाढकंजुहुयादरस्वीरघोद्वितीयेनाग्निभ्यःस्वा
हेतिचयावतो धूमः स्पृशातिस्वस्तिहेषांभवतिस्वस्तिहेषांभवति॥०॥प्रथमः प्र
पाठकः॥॥ॐअथातः काम्यानामनादेशेत्रिरात्रमुपवासः पुरुषेणरंभआयु
ष्मात्स्येवप्रथमम नोभ्यग्निर्महित्रीणामिति द्वेत्वावतइंद्रं न रो ग्रामेजयमायु
रितिचास्यनिधनंकुर्यात्स्यमृणुद्धे ज्ञातारमिंद्रं ह विद्रित्येतस्यस्थानेस्वस्ति॥५॥
नइति सोमः पुनात्याः ससुप्रथमां विश्वतो दावन्निति पूर्वं ह स्यउ कृत मं व रूण
पाशमित्येवोदृष्वर्ग एतेषामेकमनेकं वा मवति वाप्रयुंजानः शतं वर्षाणि जीव

यथानामाढकं जुहुयादेनेवं नोऽग्रंत मइतिच उर्वर्ज एसा मांते पु

घ

उत्तर २

Takshashila Project

तिजरयेवविश्वास्मतेग्राजाग्राजेश्रुकचंद्रेगाजानरोहिएकेश्चिन्त्रियाद्येहाउस्वरतानि
चत्वारिसतुषामचैषपवित्रवर्गएतेषामेकमनेकंवासर्वाणिवाप्रयुंजानःपूतोभ
वतिबहुप्रतिग्रहयाज्यायित्वावासन्नमात्मानंमन्यमानोजोपूताश्चस्तोमश्री
श्रुजीयेतरत्समंदीत्येतानिप्रयुंजानःपूतोभवतितवस्यावीर्यंप्रयुंजानःशुचिःपूतो
भ्रस्लोकमभिसंपद्यतेनचपुनरावर्ततउदुत्तमंवरुणपाशमित्येतस्तत्प्रयुंजा
नःसबाध्यंननिगच्छतिनिगतस्यप्रमुच्यतेगोरांसषपाटस्तुचेतुनापतत्स्तुनइ
त्येतेनप्राश्नीयाद्दीर्घायुर्भवतिजीन्वोदकांजलीन्सप्तचामेतिपिबामोमभिंद्रमंदतु
त्वेत्येताभ्यांदीर्घायुर्भवतिदीर्घायुर्भवति॥१॥अपयस्याजातानिप्रमीरन्नस्यगोत्राधये
गाऽशरमूलंचान्याप्पतदहाब्रिवरतीकारयेमाणिमणिंप्रतिश्राप्यावतात्कुत्वामणिं
निधायानोध्याग्निरत्येतेनाभिजुहुयात्सहस्रंकृत्वःशतावरंतृतीयेगर्भनाशिनिर्दि
ध्यादन्यशेषेमेखलायांमणिंधारयेत्सुमाऽसंऽहजनयतिजातस्यकेशेवसजेत्कु
मारमान्यशेषंप्राशयेत्सर्वाणिस्रोतांसिनितर्पयेदभ्यंजीताहरहस्ततऊर्द्धमुपयुंजी

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

पुनःप्रयोगाःशतवर्षाणि जीवति जरयैव विमुच्यते पयोरसस्यागृहीतःस्याद्दशमि
हतस्या वृद्धस्येध्मःस्रुक्षायाग्मोःसरूपवत्सायाःपन्यस्यावाज्यं वेस्त्वं मणिमुच्छाप्य
तदहस्त्रिवृतं कारयेन्मणिमाज्ये प्रतिष्ठाप्यावताकुत्वामणिं निधायेद्वजिधातुशर
णमित्येतेनाभिजुहुयात्सहस्रकृत्वःशतावरं तं मणिं कंठे न शिरसा वाधारयन्नु
पतेररससायप्रदाउविश्पतिरितिचैतस्सदाप्रयुंजीतस्वस्तिहास्यनवत्यामयावी
कौन्पौष्ठतं विद्याःपृतनाःपभिस्मृतरं नरइतेनाभिजुहुयात्सहस्रकृत्वःशताव
रंजीवेतिचास्युनि[illegible]धनं कुर्यादितेनैवसहागाज्ञीयान्मुच्यतेऽमयाव्याधिनो
मित्रावरुणोतिचैतस्सदाप्रयुंजीतस्वस्तिहास्यनवतिस्वस्तिहास्यनवति॥२॥
अथयदस्यकजेष्ठनोदवीरहस्येनद्धतमभिजीयात्पैयाच्छाम्यतिहद्विकाधेन
वोदकुंभायय[illegible]छीताभिरद्विरभिषेचयेत्सोमःराजानक्षत्र[illegible]नादग्नेग्निंहिता॥७॥
ताराभिन्येतानिचैनमभिग्रावयेच्छाम्यतिह शंखपुष्पीःसर्पेस्त्रजोधर्त्रीवोच्छा
प्पतदहस्त्रिवृतं कारयेन्मणिमाज्ये प्रतिष्ठाप्यावताकुत्वामणिं निधायचर्षणीधृ

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

तमितिवर्जेणाभिजुहुयात्सहस्रकृत्वः शतावरंतंमणिकंहेनशिरसावाधारयतोनसर्प
जयंभवतिकृयानायांवस्त्रसर्वेसामसत्दप्रयुंजीतस्यास्तिहास्यभवतिस्वेतपुष्पांवृह
तीमुच्छाप्यतदहस्विवतंकारयेन्मणिमाग्नेप्रतिष्ठाप्यावतांहुत्वामणिंनिधायमो
त्वावाद्युतस्यनेत्येतेनाभिजुहुयात्सहस्रकृत्वः शतावरंतंमाणिंकंहेनशिरसावा
धारयतोनशत्रुजयंभवतियतइंद्रंमयामहइतिचैतत्सामसत्दप्रयुंजीतस्यास्तिहा
स्यभवतिस्वेतपुष्पमर्कमुच्छाप्यतदहस्विवतंकारयेन्माणिमाग्नेंप्रतिष्ठाप्याव
तांहुत्वामणिंनिधायस्वाशिरामर्केणाभिजुहुयात्सहस्रकृत्वः शतावरंतंमणिकं
हेनशिरसावाधारयतन्न[illegible]विनोभवतिदीर्घतमसोर्कोर्कशिरोर्कग्रीवाइतिचैता
निप्रयुंजानः सर्वगान्नेजनतेसमेन्यायंतीनिधनंप्रयुंजानोनपिपासयाम्रियतइ
यं डाहोगीप्रयुंजानोनाप्सुम्रियतेवोदस्वइतिचैतीयंप्रयुंजीतनैनंयक्ष्मागृह्णाति
त्वामिमाउर्षधीरित्येतत्सामसत्दप्रयुंजानोनगरेणम्रियतेसत्तेपयांसीतिपूर्वेण
प्रथमेग्रामेयेगृह्णेकुमारेणनिजिरेहिषमप्यस्यानंभवतिनैनरः हिंस्रंसतिनैनंः हिंस्रंसाति॥

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

वैन

॥३॥ करवीरदंडमुच्छ्राप्य देवव्रतैरभिजुहुयादनुगानशक्तो न कृत्स्नगतेन य
जमानश्च गच्छति सर्वं चाहास्य स्वचित्तिमवाति [illegible] तेन नगरं वा निगमं वा ग्रा
मं वा गोष्ठं वागारं वा मनसा ध्यायन्परिश्रिद्धे ज्ञानिष्ठाः प्रविशीति प्रतिगमे
ष्वनि देवव्रतमाघं गीत्वा मध्यममावर्तयेद्रुते ध्वन्कृतमठं समापयित्वावि
रमेद्दुघतशस्त्राच्छन्नेन्दुं देवव्रतानि मनसा ध्यायेन्नैनं हिंसत्यमानु
षे नयेत्कुर्यान्नायास्वतीयमावर्तयेन्नैनं हिंसत्यधानमनुच्छितं मा
मं द्वैरिति वर्गं गीत्वान पेदृमाणो व्रजे स्वस्त्ययं चरितः पुनरेति नाध्वनि न प्र
मीयते न्योनैव मनु गायेत् केन च न स्तरीर सीत्येतेन चेन माभिश्रावयेद सा मि धं ५
प्रदक्षिणमावर्तयेत्समापयान पेदृमाणः परो व्रजे स्वस्त्ययं चरितः पुनरेति
नाध्वनि न प्रमीयत एषो ऽषाढप्रत्नैर्तिसैविशीनदा प्रयुंजीताकालं स्वमस
यन मुदिते यदप्युकृत्वत्रजहन्नित्याकालं स्वस्त्ययनं मलफले न पूर्वसर्वे ॥८॥
कृत्वा मासमुपवसेदरत्ये नित्यं तो मुनि घरोहिणी वा पौषी वा पोर्णमासी

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

स्यात्तदहरुद्यंतमादित्यमुपतिष्ठेतोद्वयंतमसस्परीत्येतेनततस्तुहुतद्रत
त्तद्रूदस्यचत्वारिवर्णाच्छित्प्रयुंजानोजरामृत्युंजहातिजरामृत्युंजहाति॥४॥अ
थेकुमनुष्याणामावर्तनं॥त्रियावापुं॥सोवाश्रवणेनव्रतमुपेत्यपूर्वैःप्रोष्ठ
पदैःपाठः स्वभिःप्रतिकृतिंकृत्वाप्रा[illegible]क्शिरसंपूर्वाह्णेदक्षिणाशिरसंमध्याह्ने
प्रत्यक्शिरसमपराह्णेरात्रावुदक्शिरसमेतस्याहृदयदेशमभिमृशन्यावंतइंद्रस
मइतिग्राहणस्येदंतेऽकुमितिक्षत्रियस्येषप्रक्लेशइतिवैश्यस्यविनोष्टुइंद्रा
यस्यइति॥उद्वयंतमसस्परीतिवासर्वेषांपाठःसौवर्णींप्रतिकृतिंकुर्याद्ब्राह्म
णस्यराजतींक्षत्रियस्योदुंबरींवैश्यस्यायसीं॥शूद्रस्योदुंबरींवासर्वेषांमनमा
वितिप्राक्शिरसमस्तोप्रतिष्ठाप्योदुंबरेणस्रुवेणाज्येनाभिजुहुयादष्टौवइति
निधनेनजुह्णीहास्यनवतिकृत्स्नंव्रीहीणांनखनिर्भिन्नानांचिषमयींप्रतिकृ
तिंकृत्वापिष्टस्वेद॥स्वेदयित्वासर्षपतैलेनाभ्यज्यतस्यास्तेरेणगान्यवदाया
न्नोजुहुयात्सूर्यंदिनद्रत्येतेनशेषं॥स्वयंप्राश्नीयादितरथानावेक्षेतास्यां

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

मा

मयेतावर्त्तयेभिस्त्येकुरात्रंस्त्वेरसंयुक्तास्तिष्ठेस्तुतासोमधुमत्तइतिवर्गएतेषामेकमने
कंवासर्वाणिवाप्रयुंजानएकरात्रेणकुटुंबिनमावर्त्तयतिद्विरात्रेणराजोपजीविनंत्रि
रात्रेणराजानंचतूरात्रेणग्रामंपंचरात्रेणनगरं॰षड्रात्रेणजनपदं॰सप्तरात्रेणा
सुररक्षां॰स्यष्टरात्रेणपिचपिशाचांनवरात्रेणपन्नगान्दशरात्रेणगंधर्वाप्स
रसोर्द्धमासेनवैश्रवणंमासेनेंद्रंचतुर्भिःप्रजापतिं॰संवत्सरेणयत्किंचजगत्स
र्वं॰हास्यगुणीभवतिगुणीभवति॥५॥अथातःसोमाख्यानोपदिंद्रोऽन्नयदुद्या
तेजातमंधसइतिनवमदशमेएतेषामेकमनेकंवासर्वाणिवाप्रयुंजानःस्व
जनोभवतिवंद्याघायाःसमसमाष्टमाभ्याभिंद्राणी॰सदातपूर्यस्त्वभजोभवती
पामार्गदंतपवनेघृतमधुसितंभंजन्तोनोअग्निराकुतइत्येतेनानिभीर्वसंव
सोरंभवेदर्येसुभगोभवतिभगोनभितइत्येताभ्यामंजयेस्वभगोभवतीमभि
इतिवर्गप्रयुंजानःसर्वजनस्यप्रियोभवतिपरिशिष्टयादिकविरित्येतेर्यं ॥६॥
कामयेतातं॰आवयेत्कामयतेहैनमप्यायास्यनगुणीस्यात्तौब्रूयाद्दाचामतौ

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

द्रुविश्वस्य राजनीत्येताभ्यामावामेत्यदपा॥ सन्त्वास्याऽपन्नोऽजकृयादेते पंथ्याऽपप्ते दिवइति
तेषां वैनोयाचित्वापातीयदरि मं॥ नजेनोत्र तपयेद्यन्नऽपायाहि वीतयइति द्वितीयेन
नानागतायांविरमेद्रोजराष्ट्रकमहस्तस्य॥ शोषणी त्वाष्ट्रिपंगुका॥ स्ता॥ सहदेवा
मध्येडांमूमिपाशक॥ सवांक्रावकपुष्पीमित्येताउच्छाप्यतदहह्न सनि कारयेदनो
विस्थावसुहव्यमित्येतेनाग्निःसंपाता॥ ब्ध्यूलिपुकत्वास्ने ऽपायाहि वीतयइति रहस्येनाग्निःसी
दयतानिनामुचिःपश्येद्रोपस्पृशेदातदनुलेपनैतेनानुलिप्तो यांयामुपस्पृशतेसामेनी
कामयतेगम्यानाम्नातउपस्पृशेदुत्पलेनुद्रेप्रियंगुका ऽपावपेद्यदापसानिसा॥
हरेदयेन मुच्छाप्यचतुरंगुलमुन्नयतःपरिच्छिद्यमध्यमुद्धरेत्तदनुलेपनैतेना
नुलिंपेद्वा॥ शीर्ष निर्वीनदृश्य विश्यतइत्येतेनास्यवेशस्थाःप्रव्रजितास्यवश्या
नवंति कन्याप्रवहणे एकराज्ञोपोषितोमावास्यायांनिशिचतुष्पथ एकवृ
प्रवाणितइत्येतेनाभिषिंचेत्त्रिरभिषिक्ताप्रदीयतेऽपातेवक्ष्म इति॥ सानि
रात्रोपोषितःकृष्णचतुर्दश्या॥ श्मशानांगारमाहृत्य चतुष्पथेबाधकनिष्प्र

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

उपसमाधायपंचमंस्वयंकृकुरमितेतोजेकुर्यादग्नेमडमहाऽअसीतिपूर्वेणाग्नेर्द्वे
तिाहुतीयांतेआकूतीकोशेकृत्वाहरितासेनगोहृदयशोत्तितेनचेत्सुतारेण
संनयेद्येद्विष्यात्स्मरऽहिष्पीपेनास्यशय्यामवकिरेदगारंचनस्मनानैकुर्यामेव
सत्यपातोयशस्यानीत्वमिंद्रयशा[illegible]ऽभिपवतेहर्यतोहरिर्यशइत्येतेषामे
कमनेकंवासर्वाणिवाप्रयुंजानोयशस्वीभवतित्रियंगुकावापुष्येणाभि
जेकुर्यायशोमेतितदनुलेपनंतेनानुलिंपेदेवंवसारंयशस्वीभवतियशस्वी
भवति॥९॥अथातोब्रह्मवर्चस्यानांऽरथेतरंवामदेव्यंनोधसऽश्येतंमु
हानाम्न्योयज्ञायज्ञीयमित्येतेषामेकमनेकंवासर्वाणिवाप्रयुंजानोब्रह्मवर्च
सीभवतिकृत्तमिंद्रेतिद्विकीप्रयुंजानोब्रह्मवर्चसीभवतिअग्न्यावाप्यभव
तिजगत्सोतइतिवर्गंप्रयुंजानोब्रह्मवर्चसीभवत्यपष्टराजोपोषितोश्च ॥१०॥
लीमुच्छाप्यप्रजापतेर्हृदयेनाभिगीयसहस्रकृत्वःप्राश्नीयाघृतनिगादी
भवतिपुष्याणिवास्याउदकेनसंवसारंयएवेनप्राश्नीयाघृतनिगादीभ

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

वति मासः सोमनक्षत्रं स्यादसम्पत्तिमद्भुतमित्येतेन श्रुतनिगादी भवति
भगवैतत्प्रयुंजीत श्रुतानिगादी भवति गौरक्षाजिकायाजिकामुच्छाप्यतद्
हृद्रूर्ध्वं कारयित्वा मधुसर्पिभ्यां संसृत्य प्रागन्नप्राशनात् कुमारं प्राशयेद्दिंङ्
मित्राविनोबृहादित्ये तेनश्रुतानिगादी भवति हरिद्रायास्तुलावराङ्ग्ये तूलमपि या म
वैतेनैव कल्पेन संवत्सरं पत्त्वेन प्राश्नीयाद् घृतं निगादी भवति वयामेतेनक
ल्पेन वाचोवृतेन पूर्वेण प्राश्नीयाच्छ्रुतनिगादी भवति मत्स्यानकशीरवपुष्पी
वयाकेरडीछ्ताविबाहिक्रिरेणभिजुकुपासहमनुरुत्वःशतावरमेतेनैवप्रा
श्नीयाच्छ्रुतनिगादी भवति वयायास्वर्वतेकारयेन्मालिमाग्निं प्रतिष्ठाप्यावर्ती
कृत्वामलिं निधाय पवाचोवृतेनोत्तरेणभिजुकुपासहमनुरुत्वःशतावरं तंमालिंकृ
न शिरसावाधारयन्केयानुश्रेयान्भवति वयांसिभुंक्तेयचित्वतेजाह्वसेवधपापांकेनै
नेत्वेतं मनसानुदुत्यांतस्माताकारेण निजिर्गराजन्वानहमराजककृत्त्वमसीत्यु
क्त्वाविवदेत्सर्वदिराजनिवोत्तरवादी भवत्युत्तरवादी भवति ॥ ७ ॥ अथातः पुंस

Takshashila Project

याणि नित्यानस्पनि त्वामग्नेप्रयोगायेयमग्निः सुवीर्यस्य जातःपरेणनास्ति वस्त्वरमेवन
सोमःपवतेजनितामतीनामितिसर्वाण्यपत्यंनित्यवसारयीतरंव्याहृतिवर्गोक्त
वदितिद्वे एतेषामेकमनेकंवासर्वाणिवाप्रयुंजानःसुरूपीदीर्घायुषःपुत्रान्लभ
तेरोहिण्यांवारोहिण्यायोःसरूपवत्सायाःपयसिरतौशालीनाःस्थालीपाकंछ्रपयि
त्वापरमेष्ठिनःप्राजापत्यस्यव्रतेनाभिजुहुयात्सहस्रकृत्वःशतावरमेतेनैवाभि
गीयोजुहुयात्समाप्तःप्राश्नीयात्सुरूपांदीर्घायुषःपुत्रांल्लभतेकृष्णायाजोःसरूपवत्सा
याःपयसिकृष्णषष्टिकानांस्थालीपाकंश्रपयित्वारुद्रम्पंचम्यामुदितेसोमेत्व
मिमाउषुधीरित्येतेनाभिजुहुयात्सहस्रकृत्वःशतावरमेतेनैवाभिगीयोजुहु
त्यसमाप्तःप्राश्नीयात्सुरूपान्दीर्घायुषःपुत्रान्लभतेकौंस्यंद्धृतंपुरुषव्रतेनाभि
जुहुयाद्धनुगानस्यउत्तरेणसन्नप्राश्नीयात्सुरूपान्दीर्घायुषःपुत्रान्लभतेतदुडुंगवानां
योगेगच्छेहंग्रहीत्वातदहस्त्रिवृत्तंकारयेन्मतिमग्निंप्रतिष्ठाप्यपरताहुत्वा ॥११॥
मत्तिंनिधर्मयोबीतेजातमंधसइतितृतीयेनाभिजुहुयात्सहस्रकृत्वःशता
वरंतंमतिंकृत्वेनशिरसावाधारयन्न्तोतानुवर्षेऽनवतिशतान्वयेजनक

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ति ॥ ८ ॥ द्वितीयः प्रपाठकः ॥ ॥ ॐ अथातो धन्यानां ७ मुस्कानां समाप्रयोगः स्नानमवले
खनमनिष्ठीवनं सदा वांजनं समत्तवदनं ७ सुमनस्कां धारयीं केशश्मश्रुरोमनखा
नांतु नान्यत्र व्रताद्धारणे वोपेयात्कामं एवं व्रतो यदुदीरयत ऽपाहर्यताये तिवर्ग ए
तेषामेकमनेकं वा सर्वाणि वा प्रयुंजानः श्रीमान्यशस्वी पुष्टिमान्धन्यो भवति गिर्व
णः पाहि नः सुतमिति वैतस्य द्रप्सं जीतमयि श्रीरिति वास्य निधनं कुर्याच्छ्रीमान्भ
वति जीन्वोदकांजलीं समचावेद यः सहस्रमानेव इत्येताभ्याः श्रीरिति चोत्तरस्या नि
धनं कुर्याच्छ्रीमान्भवति सकुंभं यं दधि मधु घृता [illegible] मि श्रमा त्वा विशं त्विंदव इत्येते
नसमं धयेत् आ मा विशं त्विंदवो न मामिंद्रातिरिस्मत इत्येतेन पिबेदस्मीन्द्रेदतेति
ध्येण घृतं कौलीयानाहि सुभुमाहितइत्येतेन पिबेदसमीन्द्रेदतेति गौरट सर्षपां
स्तिध्येण कृसरं कारयित्वेंद्रेहि मत्स्यंधस इत्येतेन संप्रयच्छति पुरवं पाणीपादौ च म
र्जीति [illegible] वांगानि मनसः स्वस्य समन्वेषणानुमादयन्नेत्स्मीन्द्रेदते गौरः सर्षपान्न गौ
उरुप्या घृहीआविंद्र यावतित्र इत्येतेन [illegible] मनते प्रीहि [illegible]
हिरण्यं

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

यवानञ्जुहुयात्सुनीथोऽभासमर्त इत्येतेन धनं लभते व्रीहियवौ सर्पिर्मधुमिश्रान्वा स्व
वधमयमपूर्व्यो महोनामित्येतं मनसानुद्रुत्यौ ते स्वाहाकारेण निजिरे देवऽसदाप्र
युंजानः सहस्रंल्लभते इमं उत्वा विचक्षत इत्येतेनाकृतिसहस्रं जुहुयात्सहस्रं लभते मा
सोपोषितो बिल्वानी दधिमधुघृताक्ताना ऽमार्थ तीयेनाष्ट सहस्रं जुहुयात्सिद्धे सौव
र्णान्यसिद्धे राजतान्निने यग्रोध्धं दं तपवनैघृतमधुसिक्तैग्रव्योष्णु इत्येताभ्यामनि
ष्ठीवं सौवस्सरं जहुयात्सहस्रं लभते सहस्रं लभते ॥१॥ त्रिरात्रोपोषितो भद्रोनो
अग्निराकृत इत्येतेनाकृतिसहस्रं जुहुयात्सहस्रं लभते र्ष्टदुंबरीं वसमिधो घृता
क्ताः सहस्रं जुहुयात् लभते व्रीहियवान ग्नौ जुहुयात् धनं लभते ष दशरात्रोपोषि
त एवाहास्सि वीरयुरित्येतेनाकृतिसहस्रं जुहुयात् ग्रामं लभत एता ऽस्य सर्वान्कामान ॥१२॥
वाप्नोति स्रुताष्टकं प्रयुंजानः प्रथमेन हिरण्यं लभते द्वितीयेन धनं तृतीयेन प
शूऽश्चतुर्थेन पुत्रान्पंचमेन ग्रामऽ षष्ठेन यशः सप्तमेन ब्रह्मवर्चसमष्टमेन स्व
र्गंल्लोकमवाप्नोति सौवत्सरं गो ग्रासमाहरेद्ग्रावस्थि द्यामसमन्यवइत्येतेनानैत्यीवि

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

Takshashila Project

दत्ते श्रियै वैरूपाक्षी एकं नित्यं प्रयुंजानं लक्ष्मीर्जुषते त्वं वाजानुदद्युम्न उदके तिष्ठन्नाभि
दघ्नो धान्यंकृद्दघ्नेपस्नानास्य दघ्ने पुत्रान्ग्रामं वानपेक्षितो वा सरुज्ञो त्वो तीर्थं स्न
हस्तेन लभते व्याहृतिसहस्राणि वाजकृत्या स्नामीते पुरुषाहाकारे रे ते षी कल्पानीयथाम्न
यस्तत्पाश्यो यस्तत्पाश्यो यः॥३॥३॥ ग्राः प्रकाल्यमानास्योप काल्यमानास्वस्त्वदो पतिष्ठतग
व्यो पुण्ड्रे ते ताभ्याः॥ स्फीयं ते वक्रुन्नान वैतिस हा भोजन स्योपनीतस्याग्रमज्यो गुरु
या दग्ने विवस्वद्रुपसइति पूर्वेणाबलिं वोत्तरेणकुर्याद्बहुपसुधान्धकान्यो ना
त्वप्रनाज्ञोपोषितो मावास्यायीनिश्ये कवदेसेस्मीरिरण्यरण्येमाः॥ स॥ सुम॥ स्त
तमेकरप्यवरार्ध्यमाणिमन्त्रायोपहरेदेशस्यते मधु माः॥ इंद्रसोमाइत्येतेनहिरण्य
द्रोलीलजन्तूत्रिरात्रोपोषितः स्रुक्चतुर्दश्याः॥ सोनेमाः॥ संपाय सर्वोपहरेद्विरस्ने
सप्तधेनवो दुहुह्रिरइत्येतेन दैवान्योपानुपुष्यति बहुपुरुषं वास्य भवति क्रियाख्या
नेन कुरुते त्रिरात्रोपोषितः रुस्मचतुर्दश्यीमस्यानुपहरेन्मतारा जायस॥ स्रवस
इति वर्गेणासु रान्योपानुपुष्यति बहुपुरुषं वास्य भवति क्रियाख्यानेन कुरुते॥ पा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

Takshashila Project

तोवास्तु शमनं प्रदक्षिणी प्रतिदिशं ७ रज्वा यच्छेद वीतर देशे ध्रुव यज्ञानि समये युक्त जोपलिं
पड्जैं तेध्रुव शमी पलाश अश्वपर्णी नीपु त्रै वास्तु पक्तिरे दक्षते स्वस्तु मनो ज्ञि व्यापू वैंः प्रो
क्षपदैर्गर्हे ज्ञिं प्रति प्राप्य धानावीत करं ज्ञिणा मित्येतद्वी त्वा पाय समन्त्रो ऊ दुया
स्परे षीं च पलाशपर्णं मध्ये मे ध्रुव स्तु पतारः प्रजापतये स्वाहा तेमध्यमं उपहरे दिंद्रा ति
येति पुर स्ताद्वायव इत्य वीतर देशे यमायेति दक्षिणतः पितृभ्य इत्य वीतर देशे
वरुणायेति पश्चान्महाराजायेत्य वीतर देशे सोमायेत्युत्तरतो महेंद्राय इत्य वीतर दे
शे वासुकय इत्य धस्तादूर्ध्वं नमो ब्रह्मण इति दिवि बकुपमुद्यन धान्यप हिरण्य भो
युष्मत्तु कषीं वीर स्तुं गुणगा अविधवस्त्री कुर्वं शिवं पुल्पं वास्तु भवति य तु र्धु मा
से ध्रुव प्रयोगः सैव स्मरेद्वा पुनः प्रयोगः पुनः प्रयोगः ॥ २ ॥ अथातो दृष्ट दर्शनानां सैकू
राणां करे वा किं नीमा वहे च्छूर्पेणो ध्रुंतान्ना धान्य म न मन्त्यात्र रु त्वा सं विष्टः प्राक्ति ॥ १२ ॥
राः स्तु स्वोदे शे शिरस्तः कृत्वा कदम मुद्रुवे त्येतद्वी त्वा वाग्यतः प्रस्वे ये त स्या ति हग
रजो लि क्तौ वा समुद्रे च धान्या यादि स्तु ध्रु मा हि तद्दे सेर्वी त्वा कायतः प्रस्वपेत तस्य
त

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ति हकृन्मीवोपवासे यद् दृष्ट्वा जसमादर्शं चायमग्निः श्रेष्ठतम इत्येतेन व्युष्टायां ठं रा
जा वै तेनैवाभिजीय परिमृज्य ब्रूयात् स्यपेति पश्यति होदशारात्रैवोपवासयेत्त्राभिजा
य प्रार्थ मृदु इत्येतेन व्युष्टायां ७ राजा वै तेनैवाभिजीय प्रोक्ष ब्रूयात् स्यपेति पश्यति
हव ७ शमयो वा शल्को कृं गंधैः प्रलिप्य मध्यमेनोपवासये व्युष्टाया ७ राजा वै तेनै
वाभिजीय परिमृज्य ब्रह्मचारी लो ब्रूयात् गारयत मिति समन्नाम त्पोः सिद्धिं विद्या यथैं
वा तेन वत्सुरं गुरुशोभिनी यो पवासये व्युष्टाया ठं राजा वै तेनैवाभिजीय परि.मृज्य
प्रमूलुपा दंगुलिपर्वभिः सूर्यमात्मा पुसिध्यत्यापा ब्यौं पौर्णमास्यां बीजानि धम
यित्वोपवासयेत्सुली वेरु सिद्धेवतात यइत्येतेन व्युष्टाया ७ राजा वै तेनैवाभिजीप
परिमृज्य प्रोक्ष्य पचरयेद्यानि गरीयाठं सितान्यर्थ ते सतानां द्वौ राशीकुर्याद्
वा मावयो रानो विश्वास्तु हव्य बि त्येतेन व्युष्टाया ७ राजा वै तेनैवाभिजीप प्रोक्ष्य ब्रू
यात् नलभस्वेति भाव माक्षाभमाने सिध्यति ज्योतिष्मतां विधूमानामंगाराणां द्वौ
राशीकुर्याद्यावंतो वास्युस्तेनार्चिनः श्रुष्या मेन वस्य मइत्येतेनैनांस्तु गपहं ते

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

नाभिं विंचेयंः पूर्वः प्रज्वालितो विधूमेनार्चिषा प्रदक्षिणमभिपर्यावर्त्ततेऽजयतीति विद्या
ज्ज्योतिष्कां कुर्यान्मानुषीणीं हूते नसघोमच्चिते न प्रमोमदेववीतयइत्येतेनैनां ज्वल
येद्यः पश्चाच्छाम्यति मचिरं जीवतिसचिरं जीवति ॥ ३ ॥ राजानमभिषेचयेत्त्रिणोम
वतेन वाव्रीहियवैस्तिलैर्माषैर्दधिमधुसुमनोजातरूपैर्यश्चि नीभ्यो नदीभ्यः स
मुद्रादाहृत्योदुंबरेभद्रासने वैयाघ्रे चर्मण्युत्तरलोम्न्यासीनं जीवंतीनां गवां ७
स्तैं गकोशैरभिषिंचेद्ग्रामः स्यादिति रहस्येन यं कामयेतैकराजास्याज्ञास्य चेत्प्र
तिहन्येतेत्येक वृषेणाभिषिंचेदभिषेकेदधाग्रामवरं दासीशतं सहस्रं तदक्षि
णाज्ञानवेदहुतेयावदन्तीजुहुयाद्वातन्त्यावातुं जेषजमित्येतेन शाम्यति ह तेन ८
त्तिलानग्नौ जुहुयात्स्वैर्वोऽमोऽग्निरित्येतेन नैनं रुतानि हि ६ सं
तितान्येव प्रतिगच्छंति व्रीहियवानग्नौ जुहुयात्संचनियमेननवामदेव्येनैनं रु
तानि हि ६ संतितान्येव प्रतिगच्छंति तान्रजतजातरूपायस्यां मुद्रांकारयित्वोच्च ॥ १ ॥
तेजातमंधमइति वतुर्थेनाभिजुहुयात्सहस्रं त्वः शतावरीं तां मुद्रां दक्षिणेन पा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

ऐनाध्यारयेत्तैनैकृतानि हि ॰ संति तान्येव प्रतिगच्छंति तान्येव प्रतिगच्छंति ॥५॥ सी
ग्रा संध्रु ध्रु समानस्योदकमभिजुहुयात्सोम ॰ राजानं वरुणमित्येतेन ततएतं पायये
घोराजायर्षणीनामिति पूर्वेण येचाग्न मुख्यास्युस्तानुत्तरेणाभिजिं चेद्यहेन ॰ स
न्नाह्ययेत्प्रसेनानीरितिवर्गेण पाप्मस्यरव्ययुंज्यादृत्वा सहस्रमाशतमितिवर्गेण बृह
दूर्ध्वं तरशाप्यां वर्केवामदेव्येनाधिष्ठानं ॰ मघातुंचषण ॰ रघुमित्येतेनाधितिष्ठेत् सुयो
तेवेनमनुगायेदिंद्रस्यनुवीर्याणीत्याजिशीर्षं गत्वा अजीनिष्वनस्येदुत्वोमंदंतु सोमा
इत्येतेन जयति न पराजीयते संदर्शने धूम्रायागोः सरूपवत्सोया घृतंदोलं जुहुया
बाच सत्यमिच्छेति रहस्येन जयति न पराजीयते [redacted] कमयीना ॰ समिधं घृताक्तानां ॰ स
हस्रंजुहुयादभित्वा पूर्वपीतय इति वषट्कारं वास्यनिधनं कुर्याज्जयति न पराजी
यते सैध्रकममीना ॰ समिधं घृताक्ताना ॰ सहस्रं जुहुयादभित्वं मेषमितींद्र इव दस्यू ॰
रमृणइति वास्यनिधनं कुर्याज्जयति न पराजीयते संग्रामो पोषितः सप्तमुख्यानु
द्विरयस्य घः पीडितेन सर्षपतैलेन सप्तहेनाहुतिसहस्रं जुहुयात्सेनराजाननं भवं
ति हस्त्यश्वरथपदातीनां पिष्टमयीः प्रतिकृतीः कृत्वा पिष्टस्वेद ॰ स्वेदयित्वा सर्षप

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

तैलेनाभ्यज्य ताम्रांस्तु रेण गान्धर्वदायाम्नो जुहुयादभित्वा सूर नोनुम इति रहस्ये
न यत्र ह्रीश्वद्भ्यो यावतांस्तु होति सर्वे न भवंति विरजोपोषितः कृष्णचतुर्दश्यां श्मशा
दंगारमाहृत्य चतुष्पथे वाध्यकमित्यग्निमुपसमाधाय बैभीदकेन स्रुवेण सर्षप
तैलेनोस्तेऽजुहुति सहस्रं जुहुयात्समीस्थेन यत्र क्व च शब्दः स्यात्तत्र पुरुषः सूर्य ह स्त
उत्तिष्ठ तितं ब्रूयादमुं जहीति हंते मया मम गर्भस्य वास्तुरेणी गान्धर्वदायाम्नो जुहु
यात्केशवर्णी धेन्वतु र्षिः सपत्नी मनसा ध्यायेत्स घोनभवति स घोनभवति ॥
॥५॥ अथ यः कामयेताप्सु स्त्री सर्वाण्याजानि जातानि परिक्रामेयमिति महे नो अद्य
बोधयेत्येतत्सहस्रं प्रयुंजीतांतवेलायां चैतस्मा इदमस्तु स्त्री सर्वाण्याजानि जातानि परि
क्रामत्यथ यः कामयेत सर्वं जाग्नि मे ज्वलेदिति सीवस्मरं शिरसा क्षीरं धारयेदग्न
स्या याहि वीतय इति प्रथमेनोपतिष्ठेद्द्वितीयेन परिहरेत्तृतीयेन परिचरेत्सर्वत्र
तास्य ज्वलतीयद्दि छतिलद्दहत्यथ यः कामयेत पिशाचान्नुलीभूतान्पश्येयमि ॥१५॥
ति सीवस्मरं जतुष्येकालेऽमुंजानः कपालेन मैस्वरन्प्राणा शिम्बुरित्यंतं सहस्र

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

त्रं हुत्वाऽऽवर्तयेदन्यस्य त्वयाचितमेतेन कल्पेन द्वितीयं प्रयुंजानः पिद्दन्यस्यति सीवन्न
रमष्टमेकाले प्रयुंजानः पालिर्म्पी पात्रार्थं कुर्वीलोवत्रस्य त्वाम्बमध्यादीषमाणइत्येतयोः
पूर्वंऽनहमहम्त्रं हुत्वाऽऽवर्तयेन्नांधर्वीम्मरसः पश्यत्ययाचितमेतेन कल्पेन द्वि
तीयं प्रयुंजानो देवान्पश्यति यद्वर्चइति द्विशीवृतं दशानुगानमेतेन कल्पेन चत्वा
रिवर्षाणि प्रयुंजीत निधयोस्य प्रकाशीते येपृथिव्यामष्टराज्ञोपोषितोमावास्यायां
स्वाज्यं हुत्वाग्निं नर इत्येतयोः पूर्वमनस्मानुज्ञ [illegible] दुत्यां तेष्वालकारेणजोजुहु
याद्वष्टायाऽराजौ भूतौ पंचहास्यकार्षापणं भवंति व्ययकृतास्यपुनरायंति भूलम
न्मंकुर्यात्कृवां प्रविशंतीनां पापश्मास्यात्तम्याः शिरोभ्यनुमृज्य पुच्छमनुमृज्य पाणी
सऽकृत्यानं गमे जपास्ते षेमर्वाऽराजिं द्वितीयमावर्तयञ्जंमकाहास्य सार्वकामिका
भवंति सार्वकामिका भवंति ॥१॥ अपयः कामयेत पुनर्नवत्या जायेयमिति रात्रिं प्रप
घे पुनर्भूर्मयोभूरकृन्याऽशिखंडिनीपाशहस्तां प्रवर्तिं कुमारिणीमादित्यस्यसं
वेतातः प्राणापस्मो गंधयापत्नीहायमनोनुज्ञायपृथिव्यौ शरीरऽसाहैनमुन्न

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

यास्मिन्त्संवत्सरे मरिष्यस्यस्मिन्नयनेस्मिन्नृतावस्मिन्मासेस्मिन्नर्द्धमासेस्मिन्द्वादश
रात्रेस्मिन्नर्द्धरात्रेस्मिं७न्तिथौ रात्रेस्मिन्दिवि रात्रेस्मिन्नहोरात्रेस्मिन्नोहन्यस्यां रात्राव
स्यां वेलायामस्मिन्मुहूर्त्ते मरिष्यस्यथ हि स्वर्गं लोकं गच्छ देवलोकं वा ब्रह्मलोकं वा [illegible]
लोकं वा विरोचमानं [illegible] विरोचमाना मे हि योनिं प्रविश नाहं योनिं प्रवेक्ष्यामि मृत्यो
त्र मायाब्रह्मलोकं हि तेः [illegible] रागवस्त्री यो जायते म्रियते संधीयते वा रात्रि [illegible] मा पु
मा तु रात्रिः स्वमेतत्तु ष्यो तं यत्तु रात्रिमाकाशं तत्र मे स्थानं कुर्व पुनर्जवा या तु न जं
म न एतावदेव रात्रौ रात्रे व्रतं च रात्रे व्रतं चातुरो मासान्ययोनृत्यो गा [illegible]
रात्वा रण्येमुयो देशे महंस्त्वा तत्र प्रविशेत्कमंडलुमुदकोपस्पर्शनार्थमादाय
जीं स प्रतरा ज्ञानं तुद कृ उपवसन्नेवं सामयजामहइत्यततयोः पूर्वं सदा सहस्रा दे
वित्पावर्त्तयन्यदि देवतां पश्यति सिद्धं तदित्यथो [illegible] न मे तरिक्षात्तस्य सिद्धा मं ॥१५॥
वंत्यं तरिक्षं क्रमत्तीय द्वाराल्लि वा स्यवि [illegible] यं ते द्वितीयमेतेन कल्पेन प्रयुंजीत ः भ्री
मचारी मनोजवा जवति स्म [illegible] नुपवसेत्स वीन्को जो [illegible] वासा [illegible] दनेना

Takshashila Project

त्रुजि त्रः ऋमनसोप्मरयभ्भ्यमृषुपूर्वं॰ सन्तसहस्रकृत्व आवर्तयन्येमानुषाः कामास्ता
नवाप्नोति द्वितीयमेतेन कल्पेन प्रयुंजानो ये दैवाः कामाः॰ स्तेन मासमनुपवसेदेकमेकमया
चितं भुंजीत मध्ये वर्च इत्येतेन कल्पेन चत्वारि वर्षाणि प्रयुंजानस्त्रैयाणां लोकानामा
धिपत्यं गच्छति व्यक्तं च पश्येत् कस्माद्य यान्यनादिष्टकामकल्पानि तेषां यथाकृति स्मृ
तिर्लिंगेः कामांस्तु रसं युक्तो भामि प्रायिकं कर्मसोयं प्राजापत्यो विधिस्तामिमं प्रजा
पतिर्बृहस्पतये प्रोवाच बृहस्पतिर्नारदाय नारदो विष्वक्सेनाय विष्वक्सेनो व्यासा
य पाराशर्याय व्यासः पाराशर्यो जैमिनये जैमिनिः पौष्पिंड्याय पौष्पिंड्यः पाराश
र्यायणाय पाराशर्यायणो बादरायणाय बादरायणस्तांडिशाट्यायनिभ्यां तांडि
शाट्यायनिनौ बहुभ्यः सोयमनवीनो न्यूनो नायपुत्रत्न यारिले समावर्तमानायारव्येय
दुपाध्यायायाग्रामे वरः सहस्रं श्वेतं वा संप्रदद्यादनुज्ञातो वा यं कामं कामयते त
माप्नोति तमाप्नोति ॥८॥ इति सामविधानं चतुर्थब्राह्मणं समाप्तं ॥ संवत् १८७५ प्र
व॰ फाल्गुणमासे शुक्लेतरपक्षे पंचम्यां चंद्रवासरे दशपे ह श्रीगीरपुर वास्तव्ये भाग्यनं
रनागर ज्ञातीय त्रिपाठि मुकुरजी पुत्र कल्याणजी पुत्र मधुसूदनेन पुत्र सोमेश्व

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

आपोपी सांमावी थांनै

देलावानाणसोमध्येलिखिता ॥ ग्रंथसंख्या ३५० श्रीकाशिविश्वेश्वरसत्य श्रीरस्तुक
ल्याणमस्तु ॥ ॥ ● ॥ ॥ श्री ॥ ॥ छ ॥ ॥ रा ॥ ॥ मो ॥ ॥ ज ॥ ॥ य ॥ ॥ ति ॥
श्रीगणेशाय नमः ॥ [illegible] श्रीगणेश

॥ १९ ॥